



### บทที่ 3

#### ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง "อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการคัดเลือกนักแสดงในละครโทรทัศน์ไทย" นี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งอาศัยการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อทำความเข้าใจแนวคิด และวิธีการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการการคัดเลือกนักแสดง ในฐานะผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยมีรายละเอียดของการดำเนินวิธีการวิจัย ดังนี้

#### แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง "อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์ไทย" ได้ทำการศึกษาคัดเลือกนักแสดงของละครโทรทัศน์ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 , 5 และ 7 ในช่วงเวลาหลังข่าวภาคค่ำ (Prime Time) ที่แพร่ภาพตั้งแต่ต้นจนจบในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน 2547 โดยเลือกมาจำนวน 5 เรื่อง คือ เจ้าสาวกัลวีน นางฟ้าไร้ปีก มังกรเดียดตาย อุณโอรัก และนางฟ้าเดินดิน

เหตุผลในการเลือกศึกษาละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศเพียง 3 สถานี คือ ช่อง 3 , 5 และ 7 เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ทั้ง 3 ช่องเป็นสถานีที่ผลิตและนำเสนอละครโทรทัศน์มากเป็นสามอันดับแรก คือ ช่อง 7 , 3 และ 5 ตามลำดับ

ส่วนเหตุผลในการเลือกละครโทรทัศน์ทั้ง 5 เรื่องนั้น พิจารณาจากบริษัทผู้ผลิตละครโทรทัศน์เป็นสำคัญ เนื่องจากการศึกษานี้มุ่งศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการคัดเลือกนักแสดง ดังนั้นการเลือกศึกษาผลงานของผู้ผลิตที่มีชื่อเสียงและได้รับความไว้วางใจจากสถานี จะทำให้เห็นถึงแนวคิดและวิธีการคัดเลือกนักแสดงที่ชัดเจน จากนั้นจึงพิจารณาความแตกต่างของแนวละคร และลักษณะของตัวละครในแต่ละเรื่อง ไม่ให้มีลักษณะที่ซ้ำหรือเหมือนกัน

ละครโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

1. เจ้าสาวกัลวีน ผลิตโดย บริษัท เมกเกอร์ เจ กรุ๊ป (เครือบริษัท เมกเกอร์ กรุ๊ป)
2. นางฟ้าไร้ปีก ผลิตโดย บริษัท บ้านละคอน จำกัด (ในเครือโพลิพลัสฯ)

ละครโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่

3. มังกรเดียวดา ผลิตโดย บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด

ละครโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

4. อุ้นไอรัก ผลิตโดย บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด

5. นางฟ้าเดินดิน ผลิตโดย บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด

### แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ผู้ศึกษาได้แบ่งกลุ่มของแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มบุคคลผู้มีหน้าที่ในการสรรหาและคัดเลือกนักแสดง เป็นแหล่งข้อมูลหลักสำคัญในการวิจัยซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการคัดเลือกนักแสดง ผู้วิจัยพิจารณาเลือกบุคคลระดับผู้บริหารของแต่ละบริษัทผู้ผลิตละคร พร้อมทั้งทีมงานที่ดูแลและรับผิดชอบในการสรรหาและคัดเลือกนักแสดงจากละครทั้ง 5 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 9 คน ได้แก่

1.1 จรรยา แอนโฟเน่ กรรมการผู้จัดการและผู้คัดเลือกนักแสดง บริษัท เมกเกอร์ เจ กรุ๊ป จำกัด และเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “เจ้าสาวกลัวฝน” เป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับด้านความสามารถทางการแสดงอย่างมาก ปัจจุบันได้ผันตัวเองมาเป็นผู้ผลิตละครโทรทัศน์ให้กับสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ผลงานละครซึ่งผลิตในนามบริษัท เมกเกอร์ เจ กรุ๊ป เช่น ตึกตาโรงงาน คุณแม่รับฝาก เจ้าสาวกลัวฝน รักละมุนล้นละไม ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ คุณจรรยา แอนโฟเน่ ในวันที่ 21 มกราคม 2548 ณ ตึกเคพีเอ็นทาวเวอร์ โดยการติดต่อประสานงานผ่านทางเลขานุการส่วนตัวของคุณจรรยา ในวันสัมภาษณ์ ผู้วิจัยต้องรอคุณจรรยา 1 ชั่วโมง จึงได้ทำการสัมภาษณ์ โดยคุณจรรยาให้เวลาในการสัมภาษณ์ 2 ชั่วโมง บรรยากาศในการสัมภาษณ์ดำเนินไปอย่างเป็นกันเอง และคุณจรรยาก็ได้ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี

1.2 คุณยุทนา ลอพันธุ์ไพบุญย์ ผู้กำกับการแสดงชื่อดังของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เป็นผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง "เจ้าสาวกัลวีน" และเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงในละครเรื่องนี้ด้วย ผลงานการกำกับการแสดงละครโทรทัศน์ที่ผ่านมา เช่น ดวงยิวา สามีตีตรา สองนรี เทพบุตรในฝัน เจ้าสาวกัลวีน และเลดี้เยาวราช ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณยุทนา ลอพันธุ์ไพบุญย์ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2548 โดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยใช้โทรศัพท์แบบเปิดเสียง และใช้เทปบันทึกคำสัมภาษณ์ เนื่องจากในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล คุณยุทนามีตารางการทำงานเต็มทุกวัน และต้องเดินทางไปต่างประเทศ ไม่สะดวกในการเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ตัวต่อตัว อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่พูดคุยสามารถได้อย่างใกล้ชิด และคุณยุทนามีเวลาให้เพียง 45 นาที แต่คุณยุทนา ก็ให้ความร่วมมือขณะให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี

1.3 กฤษฎา เตชะนิโลบล ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการและผู้คัดเลือกนักแสดง บริษัท บ้านละคอน จำกัด เป็นผู้ช่วยผู้กำกับการแสดงและผู้คัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง "นางฟ้าไร้ปีก" ทำงานด้านการคัดเลือกนักแสดงมาร่วม 10 ปี เคยเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงของบริษัท บรอดคาสต์ ไทยเทเลวิชั่น จำกัด ละครโทรทัศน์ที่เป็นผลงานการคัดเลือกนักแสดงของคุณกฤษฎา เช่น ก็ว่าจะไม่รัก สะใภ้จ้าว แดงสากับอาอี๋ กรงเพชร นางฟ้าไร้ปีก เล่ห์ร้ายอุบายรัก นางสาวจริงใจกับนายแสนดี ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณกฤษฎา เตชะนิโลบล เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2547 ณ บริษัทโพสิทีฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด โดยการติดต่อประสานงานของคุณเรณูภา พิจอมบุตร พิธีกรรายการ "ดาวกระจาย" ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานของคุณกฤษฎา ในวันที่คุณกฤษฎานัดให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์นั้น เป็นช่วงที่คุณกมล ภู่วัฒนวิช ซึ่งเป็นผู้บริหารของบริษัท บ้านละคอน จำกัด เป็นผู้คัดเลือกนักแสดงเรื่อง "นางฟ้าไร้ปีก" ซึ่งสนิทสนมกับคุณกฤษฎา และหนึ่งในแหล่งข้อมูลสำคัญของผู้วิจัย เพิ่งเสียชีวิตจากโรคมะเร็ง ดังนั้นบรรยากาศในการสัมภาษณ์จึงไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากคุณกฤษฎา ยังมีอาการโศกเศร้า โดยเฉพาะในขณะที่พูดถึงการทำงานคัดเลือกนักแสดงร่วมกับคุณกมล แต่อย่างไรก็ตาม คุณกฤษฎาก็ได้ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี และให้เวลาสัมภาษณ์ 2 ชั่วโมง

1.4 นิพนธ์ ฌิวณธร ผู้อำนวยการฝ่ายผลิต บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด เป็นผู้กำกับ การแสดงและผู้คัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง "มังกรเดียดาย" ผลงานการกำกับการแสดงที่ ผ่านมา เช่น ตะวันตัดบูรพา หงส์เหนือมังกร มังกรเดียดาย เมืองมายาเดอะซีรีส์ ผันเฟื่อง ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณนิพนธ์ ฌิวณธรในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2547 ณ บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด อาคารจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ โดยการติดต่อประสานงานของเลขานุการฝ่ายผลิต ในวัน สัมภาษณ์ครั้งแรก คุณนิพนธ์ติดต่อให้การให้สัมภาษณ์นิตยสารฉบับหนึ่ง ผู้วิจัยได้รออยู่ประมาณ 1 ชั่วโมง ในที่สุดคุณนิพนธ์ก็ต้องขอยกเลิกการให้สัมภาษณ์ในครั้งแรก และนัดหมายให้มา สัมภาษณ์ในวันถัดไป ในวันสัมภาษณ์ครั้งที่สอง คุณนิพนธ์ติดธุระสำคัญ ผู้วิจัยต้องนั่งรอ ประมาณ 45 นาที จึงได้ทำการสัมภาษณ์ และเนื่องจากคุณนิพนธ์มีประชุมผู้บริหารต่อจากการ ให้สัมภาษณ์ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยเหลือเวลาในการสัมภาษณ์เพียง 1 ชั่วโมง แต่อย่างไรก็ตาม ในขณะที่สัมภาษณ์ คุณนิพนธ์ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี พร้อมทั้งแนะนำแหล่งข้อมูล สำคัญให้ผู้วิจัยเพิ่มเติมด้วย

1.5 สยาม สังวริบุตร กรรมการผู้จัดการและผู้คัดเลือกนักแสดง บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ผู้คัดเลือกนักแสดงละครเรื่อง "อุ้นไอรัก" ผลงานการผลิตละครโทรทัศน์และคัดเลือกนักแสดงที่ ผ่านมา เช่น มนต์รักลูกทุ่ง เบญจมา คีตา ความรัก อุ้นไอรัก ลูกไม้หล่นไม่ไกลรัก สุดซึ้ง สาวน้อยใน ตะเกียงแก้ว ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณสยาม สังวริบุตร ในวันที่ 8 ธันวาคม 2547 ณ บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด โดยการติดต่อประสานงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของบริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ในวันสัมภาษณ์ คุณสยามได้เดินทางไปดูแลการถ่ายทำละครเรื่อง "มนต์รักลูกทุ่ง" ผู้สัมภาษณ์ ต้องรออยู่ประมาณ 1 ชั่วโมง คุณสยามจึงกลับมาและอนุญาตให้สัมภาษณ์ คุณสยามให้ความ ร่วมมือในระดับหนึ่ง ในขณะที่ให้สัมภาษณ์ และมีเวลาในการสัมภาษณ์เพียง 40 นาที ทำให้ผู้วิจัย ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม คุณสยามก็อนุญาตให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ช่วยคัดเลือก นักแสดงของคุณสยาม เพื่อสอบถามข้อมูลและรายละเอียดให้ครบถ้วน

1.6 จิตรลดา ดิษยนันท์ กรรมการบริหารและผู้คัดเลือกนักแสดง บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด และกรรมการผู้จัดการบริษัท กันตนาเอดูเทนเมนท์ จำกัด เป็นผู้ดูแล"กันตนา ดรามาสคูล" ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนการแสดงของบริษัทกันตนา และเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงละคร

โทรทัศน์เรื่อง "นางฟ้าเดินดิน" ผลงานการคัดเลือกนักแสดงที่ผ่านมา เช่น เพลิงพระนาง กษัตริยา ดาวหลงฟ้าภูผาสีเงิน ผู้หญิงคนหนึ่ง ห้องหุ่น นางฟ้าเดินดิน วิญญาณมหัศจรรย์ รักติดลบ ฯลฯ.

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณจิตรลดา ดิษยนันท์ ในวันที่ 22 ธันวาคม 2547 ณ บริษัท กันตนา กรุ๊ป จำกัด(มหาชน) โดยการติดต่อประสานงานของคุณวรรณชนก ธีระโกวิทย์ เลขานุการของคุณจิตรลดา ในวันสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เดินทางไปพบคุณจิตรลดาตามนัดหมาย แต่เนื่องจากคุณจิตรลดา ยังติดพันการประชุมสำคัญ ผู้วิจัยจึงต้องรออยู่ประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที จึงได้ทำการสัมภาษณ์ ในขณะที่สัมภาษณ์ คุณจิตรลดาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และอนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เป็นเวลา 1 ชั่วโมง นอกจากนั้นยังแนะนำและอนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง 1 คน ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มผู้ช่วยคัดเลือกนักแสดงละครเรื่อง "นางฟ้าเดินดิน" ด้วย เพื่อการเก็บข้อมูลที่ครบถ้วน

1.7 ญาติคุณจิตรลดา ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด เป็นผู้คัดเลือกนักแสดงเรื่อง "มังกรเดียดาย" มีประสบการณ์ด้านการทำงานคัดเลือกนักแสดงมาร่วม 10 ปี ผลงานที่ผ่านมา เช่น หงส์เหนือมังกร มังกรเดียดาย เมืองมายาเดอะซีรีส์ มารยาธิชยา เลือดหงส์ บ่วงรัก พรุ่งนี้ไม่สายที่จะรักกัน ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณญาติคุณจิตรลดา ในวันที่ 7 ธันวาคม 2547 ณ บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด อาคารจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ โดยการแนะนำของคุณนิพนธ์ ผิวเณรและอาจารย์ไศลทิพย์ จารุภูมิ และการติดต่อประสานงานของเลขานุการฝ่ายผลิตของบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด ในวันสัมภาษณ์ ผู้วิจัยไปถึงตามเวลานัดหมายและได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์ทันที และให้เวลาในการสัมภาษณ์ 2 ชั่วโมง แต่ในขณะที่สัมภาษณ์นั้น มีอุปสรรคเรื่องสถานที่เล็กน้อย เนื่องจากมีการเตรียมสถานที่ประชุม เจ้าหน้าที่หลายคนจึงส่งเสียงดัง ทำให้ต้องย้ายห้องสัมภาษณ์ถึง 2 ครั้ง อย่างไรก็ตาม ในขณะที่สัมภาษณ์ คุณญาติคุณจิตรลดาให้ความเป็นกันเองและร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามต้องการ

1.8 อนงค์ภัทร อุ่มบางตลาด ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายวางแผนและงบประมาณ บริษัท ดารา วิดีโอ จำกัด ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยคุณสยาม สังวริบุตร ในการคัดเลือกนักแสดงและบริหารงบประมาณค่าจ้างนักแสดง และเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง "อุ้นไอรัก"

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณอนงค์ภัทร อุ่มบางตลาด ในวันที่ 8 ธันวาคม 2547 ณ บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด โดยได้รับอนุญาตจากคุณสยาม สังวริบุตร ให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์คุณอนงค์ภัทร หลังจากที่ได้สัมภาษณ์คุณสยามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในขณะที่สัมภาษณ์ คุณอนงค์ภัทรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และค่อนข้างเป็นกันเอง คุณอนงค์ภัทรใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 1 ชั่วโมง 30 นาที ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลและรายละเอียดต่างๆเป็นที่น่าพอใจ

1.9 ฉัตรมงคล ประภารุ่งเรืองกิจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดงของบริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด ผู้มีประสบการณ์และทำงานด้านการคัดเลือกนักแสดงมากกว่า 7 ปี และเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงในละครเรื่อง “นางฟ้าเดินดิน” ด้วย ผลงานการคัดเลือกนักแสดงที่ผ่าน มาของคุณฉัตรมงคล เช่น มหาราชาผู้แผ่นดิน ชายตรงส่งรัก ผู้หญิงคนหนึ่ง เจ้าบ่าวโค้งสุดท้าย หนึ่งใน ตะวันพันดาว นางฟ้าเดินดิน นกออก ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณฉัตรมงคล ประภารุ่งเรืองกิจ ในวันที่ 29 ธันวาคม 2547 ณ บริษัท กันตนา วิดีโอ โปรดักชั่น จำกัด อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยติดต่อประสานงานด้วย ตนเอง ตามคำแนะนำของคุณจิตจรดา ดิษยนันท์ ในวันสัมภาษณ์ ผู้วิจัยไปถึงก่อนเวลานัดหมาย ต้องรอกคุณฉัตรมงคลประมาณ 30 นาที จึงได้ทำการสัมภาษณ์ ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ คุณ ฉัตรมงคลให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และให้เวลาในการสัมภาษณ์ 1 ชั่วโมง 30 นาที

2. ผู้เขียนบทโทรทัศน์ เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในฐานะผู้ดัดแปลงบทประพันธ์ให้อยู่รูปของ ละครโทรทัศน์ เป็นผู้กำหนดรายละเอียดทิศทางของเรื่องราว เหตุการณ์ บทสนทนา พฤติกรรมและ ลักษณะตัวละคร ผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้เขียนบทโทรทัศน์จากละครทั้ง 5 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 5 คน ได้แก่

2.1 ศุภาหัตต์ บุษปะเกศ เป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ชื่อดัง และเป็นผู้เขียนบทละคร โทรทัศน์เรื่อง “เจ้าสาวกลัวฝน” และ “อุ้นไอรัก” ผลงานการเขียนบทละครโทรทัศน์ที่ผ่านมา เช่น จิตสังหาร เตือนเตือน เจ้าสาวกลัวฝน อุ้นไอรัก เบญจา คีตา ความรัก รักสุดซึ้ง รักละมุนลึน ละไม แก้วลีมคอน ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณศุภาหัตต์ บุษปะเกศ ในวันที่ 26 ตุลาคม 2547 ณ บ้านพักของ คุณศุภาหัตต์ จังหวัดนนทบุรี โดยการติดต่อประสานงานด้วยตนเอง ในวันสัมภาษณ์ ผู้วิจัยไป ถึงก่อนเวลานัดหมาย จึงได้นั่งรอกคุณศุภาหัตต์ประมาณ 30 นาที ก่อนได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์

ในขณะสัมภาษณ์ คุณคณาหัสต์พูดคุยอย่างเป็นกันเองและให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูลในแง่มุมมองของผู้เขียนบทค่อนข้างครบถ้วน

2.2 สิริรัตน์ เอื้อน้อมจิตต์กุล เป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์หน้าใหม่ ทำงานเป็นทีมเขียนบทร่วมกับคุณคณาหัสต์ บุชปะเทศ ในนามกลุ่ม “ช่างปั้นเรื่อง” และเป็นหนึ่งในผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “อุ้นไอรัก” ผลงานการเขียนบทละครโทรทัศน์ที่ผ่านมา เช่น เจ้าสาวกัลวณ เบญจาคีตา ความรัก อุ้นไอรัก รักสุดชั่ว รักละมุนลุ่มละไม ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณสิริรัตน์ เอื้อน้อมจิตต์กุล ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2547 ณ ห้องสมุด คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยผู้วิจัยรู้จักกับคุณสิริรัตน์เป็นการส่วนตัว จึงได้รับความร่วมมือจากคุณสิริรัตน์เป็นอย่างดีในขณะให้สัมภาษณ์ และได้ข้อมูลครบถ้วนเป็นที่น่าพอใจ

2.3 ประโยชน์ สุศรีเจริญสุข ผู้เขียนภาพยนตร์และบทละครโทรทัศน์อิสระ เชี่ยวชาญการเขียนบทแนวแอคชั่น ลึกลับและสืบสวนสอบสวน และเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “หงส์เหนือมังกร” และ “มังกรเดียวดาย” ให้กับบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัดด้วย ผลงานการเขียนบทที่ผ่านมา เช่น ตะวันตัดบูรพา หงส์เหนือมังกร มังกรเดียวดาย พินัยกรรม ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณประโยชน์ สุศรีเจริญสุข ในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2547 ณ ร้านกาแฟสตาร์บัคส์ อาคารจีเอ็มเอ็มแถมมี่ ในวันสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเดินทางไปถึงก่อนเวลานัดหมาย จึงต้องรอคุณประโยชน์ประมาณ 20 นาที จึงได้สัมภาษณ์ตามที่นัดหมาย คุณประโยชน์ให้ความเป็นกันเองและร่วมมือเป็นอย่างดีในขณะให้สัมภาษณ์ แต่เนื่องจากคุณประโยชน์ต้องเข้าประชุมเรื่องบทโทรทัศน์หลังจากการให้สัมภาษณ์ จึงมีเวลาในการสัมภาษณ์เพียง 1 ชั่วโมง 20 นาที

2.4 วิเชียร ทั้งสุข ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มืออาชีพ เจ้าของนามปากกา “วิลาลินี” และเป็นผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางฟ้าเดินดิน” ผลงานการเขียนบทโทรทัศน์ที่ผ่านมา เช่น คู่แค้นแข่งกันแก่ง นางฟ้าเดินดิน ยอดรักร้อยล้าน ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณวิเชียร ทั้งสุข ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2547 เป็นการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยใช้โทรศัพท์แบบเปิดเสียง และใช้เทปบันทึกคำสัมภาษณ์ เนื่องจากคุณวิเชียรไม่สะดวกในการให้ผู้วิจัยเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ คุณวิเชียรให้เวลาผู้วิจัยในการสัมภาษณ์ 1 ชั่วโมง

30 นาที ในขณะที่สัมภาษณ์ คุณวิเชียรให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูลในมุมมองของผู้เขียนบทตามที่ผู้วิจัยต้องการ

2.5 ชลลดา เตียวสุวรรณ นักเขียนชื่อดังเจ้าของนามปากกา "เพลงดาบแม่น้ำร้อยสาย" ผู้เขียนบทโทรทัศน์เรื่อง "นางฟ้าไร้ปีก" โดยใช้นามปากกา "แพรวระวี" เป็นนักเขียนที่มีผลงานมากมายทั้งเรื่องสั้น บทละครโทรทัศน์ และบทภาพยนตร์ ผลงานที่ผ่านมา เช่น หนังสือเรื่องเหยียบหลังคาโลกเล่นไม่เห็นข้า เอนหลังอ่าน เด็ดดอกไม้ริมทาง บทละครโทรทัศน์เรื่องดาเบญญา รองเท้าแก้ว เจ้าสาวของอานนท์ นางฟ้าไร้ปีก และบทภาพยนตร์เรื่อง วัยอลวน (ต้ม-โอรีเทิร์น) ฯลฯ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์คุณชลลดา เตียวสุวรรณ ในวันที่ 7 มกราคม 2548 ณ ร้านเดลิฟรังก์เซ็นทรัลลาดพร้าว โดยการติดต่อประสานงานด้วยตนเอง ในวันที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เดินทางไปตรงตามเวลานัดหมาย จึงได้พบกับคุณชลลดาและเริ่มการสัมภาษณ์ได้ทันที แต่เนื่องจากคุณชลลดาต้องเดินทางไปจังหวัดภูเก็ตหลังจากการสัมภาษณ์ จึงมีเวลาในการสัมภาษณ์เพียง 1 ชั่วโมง แต่อย่างไรก็ตาม ในขณะที่สัมภาษณ์ คุณชลลดาก็ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี

จากการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และใช้เทปบันทึกคำสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากแหล่งข้อมูลส่วนใหญ่เป็นอย่างดี แม้จะมีบางประเด็นที่แหล่งข้อมูลของสงวนไว้ เพื่อไม่ให้กระทบกับการทำงานหรือไม่ให้พาดพิงถึงนักแสดงบางคน แต่การสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลก็ทำให้ได้รายละเอียดข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกนักแสดงค่อนข้างครบถ้วนและเป็นที่น่าพอใจ

#### แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ เรื่องย่อละคร เอกสารบรรยายหรือกำหนดลักษณะตัวละคร เอกสารแนะนำรายชื่อนักแสดง และรูปถ่ายนักแสดง รวมทั้งข่าว บทความ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับละครโทรทัศน์และนักแสดง จากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก ข่าวสด มายาแซนแนล และนิตยสารบันเทิง เช่น ทีวีพูล ทีวีวีว



การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร เรื่องย่อละคร เอกสารบรรยายหรือกำหนดลักษณะตัวละคร เอกสารแนะนำรายชื่อนักแสดง และรูปถ่ายนักแสดง ผู้วิจัยได้ติดต่อขอยืมข้อมูลเอกสารจากทางบริษัทผู้ผลิต ทำสำเนา และจัดเก็บแยกหมวดหมู่ตามเรื่องละคร นอกจากนี้เอกสารประเภทข่าว บทความ บทวิจารณ์ต่างๆ ทำการรวบรวม ตัดเก็บ (Clipping) และจัดหมวดหมู่ตามเรื่องละครเช่นเดียวกัน

#### แหล่งข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ

แหล่งข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ ได้แก่ เทปโทรทัศน์หรือแผ่นวีดีโอซีดี ละครโทรทัศน์ที่ผลิตโดยบริษัทผู้ผลิตละครซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล มีทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่

- |                   |  |
|-------------------|--|
| 1. เจ้าสาวกลัวฝน  | ออกอากาศช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2547 |
| 2. นางฟ้าไร่ปึก   | ออกอากาศช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2547  |
| 3. มังกรเดี่ยวดาย | ออกอากาศช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2547  |
| 4. นางฟ้าเดินดิน  | ออกอากาศช่วงเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม 2547 |
| 5. อุณโอรัง       | ออกอากาศช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2547 |

การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ ผู้วิจัยทำการบันทึกเทปผลงานละคร เพื่อนำมาพิจารณารายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับละคร ตัวละครและนักแสดง ในกรณีนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ชมละครและสังเกตการณ์ด้วยตนเอง โดยชมละครทุกเรื่องพร้อมทั้งสังเกตและจดประเด็นสำคัญเกี่ยวกับละคร ตัวละคร และนักแสดงไว้ เพื่อประกอบการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูล

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง "อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการคัดเลือกนักแสดงในละครโทรทัศน์ไทย" นี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ทำการศึกษาดังกล่าว

1. วิเคราะห์วิธีการคัดเลือกนักแสดงเพื่อเป็นตัวแทนสวมบทบาทตัวละครต่างๆในละครโทรทัศน์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาเรียบเรียงเพื่ออธิบายวิธีการในการคัดเลือกนักแสดง โดยใช้แนวคิดเรื่องการคัดเลือกนักแสดง เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และอธิบาย

2. วิเคราะห์อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัวและภาพต้นแบบที่มีต่อการคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียงเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นแนวคิดวิธีการวางแผนกำหนดบทบาทและนักแสดง โดยใช้แนวคิดเรื่องภาพแบบฉบับ ภาพตายตัวและภาพต้นแบบ เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และอธิบาย

3. วิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่ออิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการคัดเลือกนักแสดง เพื่อศึกษาขอบเขตและ/หรือข้อจำกัดต่างๆ ที่ทำให้ผู้คัดเลือกนักแสดงไม่สามารถคัดเลือกนักแสดง โดยพิจารณาตามภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบได้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละประเด็น ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล และข้อมูลหรือประเด็นสำคัญต่างๆที่ได้จากเอกสาร เทปโทรทัศน์และการสังเกตมาใช้ประกอบการวิเคราะห์และอธิบายด้วย

### การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 9 บท โดยรายละเอียดของแต่ละบทมีดังนี้

บทที่ 4 – บทที่ 8

นำเสนอวิธีการและเหตุผลในการคัดเลือกนักแสดง พร้อมวิเคราะห์อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบ และปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการใช้ภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการคัดเลือกนักแสดงของละครโทรทัศน์ทั้ง 5 เรื่องตามลำดับ ได้แก่

บทที่ 4 การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “เจ้าสาวกัลวณ”

บทที่ 5 การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “นางฟ้าไร่ปึก”

บทที่ 6 การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “มังกรเด็ยวตาย”

บทที่ 7 การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “นางฟ้าเดินดิน”

บทที่ 8 การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “อุ้นไอรัก”

## บทที่ 9

สรุปผลการศึกษาวิจัยในภาพรวมเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกนักแสดง อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบ และปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการใช้ภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในการคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์ไทย พร้อมข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต